

Overweging 26-01-2020 op Matteüs 4, 12-23

Het evangeliieverhaal van vandaag heeft veel weg van een aardrijkskundeles. En niet eens zo'n saaie, zoals ik me die herinner van de lagere school: U kent dat vast nog wel, je had zo'n blinde kaart en dan moest je landen, provincies, plaatsen noemen die aangewezen werden. En als je dat dan klassikaal opdreunde, bleef dat goed in je hoofd zitten, tot op de dag van vandaag.

Nee, de les van vandaag is er een met verhalen. Vaak vertelde de juf of meester ook wel verhalen bij de plaatsen die je moest kennen, waarbij aardrijkskunde en geschiedenis hand in hand gingen. Verhalen die de verschillende plaatsen en landen een eigen kleur en klank gaven, waardoor jij er meer beeld bij kreeg of er een beeld bij ging vormen. Het ging dan meer leven en bleef het nog beter hangen.

Er waren ook verhalen over bepaalde landen, gebieden en plaatsen en hun bewoners die een minder mooie klank en bijbehorende kleur erdoor kregen, waar mensen op de vlucht waren, er oorlog gaande was, het er onveilig was door wat voor reden dan ook, een onherbergzame, donkere plek op aarde.

Over zo'n aardrijkskundeles gaat het vandaag ook. In het evangelie worden deze plaatsen niet genoemd als louter een plek in de Atlas, maar veel meer als de samenvatting van een boodschap. Je hoort direct hoe er over het gebied gedacht wordt vanuit Jeruzalem: "het Galilea van de heidenen." Het land dat in duisternis zit, 'het donkere noorden'. Waar ze sjoemelen met die van over de grens, waar alles gebeurt wat God heeft verboden. Ze praten erover in Jeruzalem: "Hoe kan daar nou iets goeds vandaan komen?", zeggen ze. Het is een onzalige streek, je kunt er maar beter weg blijven. En probeer daar niets te bereiken, want het zal je niet lukken. Er is wel een oude profetie van 'licht in de duisternis', maar als het aan die van Jeruzalem ligt, dan komt het licht er nooit.

Uitgerekend in die streek, in dat donkere Galilea, gaat Jezus wonen en begint Jezus zijn boodschap uit te dragen onder de mensen. Jezus, kende die profetie van 'licht brengen in de duisternis'. En hij wist als geen ander, dat als je daar niet iets aan doet, die profetie nooit van zijn leven werkelijkheid wordt. En daarom: weg uit het zuiden, weg van het Huis van zijn Vader. Weg uit Nazareth ook, waar zijn familie woonde.

Hij vestigt zich in Kafarnaüm, wat stad/dorp van troost betekent, midden in dat duistere gebied aan de zee, symbool van chaos en gevaar, om licht te brengen. Om dromen, die door het Joodse volk werden gekoesterd, tot werkelijkheid te maken. En hoe doet hij dat?

Hij roept medestanders, onmiddellijk aan het begin van zijn optreden, nog voordat er iets gezegd is. Hij roept mensen die het met hem samen kunnen gaan doen.

En zo gaan ze aan de gang met dat Koninkrijk. Ook dit is weer geen plek in de Atlas, maar meer een proces wat bij mensen op gang gebracht moet worden. Een proces van langzamerhand meer zien in je leven dan onmiddellijk wat voor handen en te krijgen is. Méér zien in je bestaan, zin erin vinden.

Twee aan twee roept Hij ze, want Hij zegt: "Alleen redt een mens het nooit."
Jezus spreekt mensen direct en rechtstreeks aan. Niet via een omweg. Maar van mens tot mens. Zoals die vissers. Nu kan ik me niet voorstellen dat die eerste apostelen na één keer roepen, meteen alles achter zich lieten om hem te volgen. Dat lijkt me wel erg sterk. Daar zijn vast wel hele gesprekken aan vooraf gegaan. Maar er zit in dit verhaal vooral een symbolische betekenis.

Jezus volgen betekent dat je iets achterlaat, dat je afstand neemt van iets. Kiezen voor Jezus' weg kan heel concreet betekenen dat je afstand neemt van alles dat zijn weg van zorg en liefde in de weg staat. Dat je in een wereld waarin het recht van de sterkste geldt, toch kiest voor de zwakken en kleinen. Dat je afstand neemt van een houding als "ieder voor zich en God voor ons allen", maar eerlijk begaan bent met het lot van medemensen waar ook ter wereld. Want in een mensenleven kunnen onvoorstelbare, onmenselijke en nare dingen gebeuren, ver van je bed danwel dichtbij!

Die vissers, zij zijn kennelijk op een keerpunt in hun leven aangekomen en juist dan ontmoeten ze Jezus. Hij heeft hen geraakt. Hij geeft hun hoop, laat hun toekomst zien. Dat is de vraag van alle eeuwen: wie laat toekomst zien?

Laten we deze vraag meenemen naar het hier en nu stipje in de Atlas, Plaats: het veilige, vredige, pittoreske Bennekom, dorp op de Veluwe, Provincie: Gelderland, Land: Nederland en tevens de vraag aan onszelf stellen hoe onze deelname er uitziet om licht te brengen in de duisternis van onze medemens. Er wordt ook een beroep op ONS gedaan om in actie te komen en mee te helpen.

En als je goed kijkt....., dan zullen we zien dat het al gebeurt om ons heen: er ZIJN mensen die anderen in beweging krijgen, er ZIJN mensen die de goede dingen zeggen en doen, er ZIJN mensen die anderen weer zin in het leven geven, er ZIJN mensen die verrassend en verfrissend buiten hun boekje gaan voor de Goede Zaak, er ZIJN mensen die grenzen verleggen. Er ZIJN mensen die.....

Amen.